

**Philippi Servii E Societate Iesv Amicus Fidelis Vsqve Ad
Mortem: Sive Modvs Ivvandi Moribvndos, Ægris, Sanisqve
Perinde Vtilis**

Servius, Philippe

Leodii, 1648

Resolvto Qvinta. Phil. Quod si moribundus sensibus omnibus destitutus
neque voce, neque nutu co[n]feßionem petierit, neque signa vlla
contritionis exhibuerit (si tamen probè ad id temporis ac ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60032](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-60032)

Quid dicendum de eo qui sensibus omnibus
destitutus, neque voce, neque nutu abso-
lutionem petit, neque illa edit signa con-
tritionis? an eiusmodi absoluendum pu-
tas?

R E S O L V T I O Q V I N T A.

PHIL. Quod si moribundus sensibus omni-
bus destitutus neque voce, neque nutu cō-
fessionem petierit, neque signa illa con-
tritionis exhibuerit (si tamen probè ad
id temporis ac Christianè se gesserit) po-
terit ei sub conditione dari absolutio.

Fateor esse non paucos qui contra-
rium ideo mordicus teneant quod in
tali moribundo nulla signa externa
aduertant, quæ confessionis materiam
sensibilem efficiant, qualis tamen esse
debet materia Sacramentorum; quare
verentur, ne proferatur forma, ubi
non est materia, & sic non efficiatur
Sacramentum, sed sacrilegium admit-
tatur.

Sed dici potest, inquit Diana, quod
in hoc casu adest aliquo modo præ-
sens materia sensibilis, per testificatio-

R 5 nem

nem & famam probitatis dicti moribundi, qua nimirum hic & nunc censetur facere quod bonus quilibet Catholicus in eiusmodi articulo facere consuevit, atque adeò hic & nunc prout potest confiteri: Periculum verò sacrilegij nullum esse potest ubi proferatur forma sub conditione, si nempe materia idonea subsit; alias, non.

Sed nolim ego quemquam de suæ opinionis statione deicere, hoc vnum ago, vt, quando moribundorum partes promouendas suscepi, nonnullos in medium producam qui eis etiam in hoc ipso casu fauent non parum, atque adeò absolutionis beneficium ijs impendendum censem.

Agmen ducat (tanto nec cedit honori) S. Antoninus Archiepiscopus Florentinus, perillustris familie D. Dominici clarum iubar, Doctor ille (vt refertur in Sacerdotali Romano impresso Venetijs, anno 1569. pag. 62.) ita loquitur: Infirmus in periculo mortis constitutus, potest absoluvi à quolibet Sacerdote de quolibet peccato, &c. si iam amisit usum rationis,

tionis, puta quia phreneticus, si benè
viuebat, & vt bonus fidelis frequenta-
bat confessionem, & communionem
& huiusmodi, quamuis non petierit
Sacramentum; quia ex insperato talia
acciderunt.

Plerique omnes è sanctissima D.
Francisci Religione asserunt hanc sen-
tentiam, sententiam esse Scotti, eam-
que Patres Recollecti Thesibus im-
pressis propugnarunt varijs in Capitu-
lis Prouincialibus; Cameracensi, an-
no circiter 1628. Insulensi anno 1631.
&c.

Molfesius unus è Doctoribus Cle-
ricorum Regularium a notat mul- a In
tos tenuisse hanc sententiam: & qui- to. I.
dem è Religione sua, D. Gabrielem trad. 7
Lottherium: è Societate I E S V, P. c. 5. nu.
Salmeronem: è Capucinis, P. Lu- 48. &
pum. 49.

Quod si auctoritas vnius Doctoris
probi & docti, vt vidimus, faciat sen-
tentiam probabilem, quid opus alios
operosè recensere?

Addam tamen pro coronide, quid
de toto hoc casu sentiat grauis Au-
tor

mori-
c cen-
et Ca-
facere
prout
ò sa-
ofer-
empe

e suæ
num
par-
ullos
m in
tque
im-

ho-
opus
D.
ille
ano
pag.
eri-
sol-
bet
ra-
nis,

a In cto Homo bonus. a Attendar, quæ
exami- so, Amicus fidelis, & hinc discat quid
ne Ec- agere possit aut debeat si quando ca-
clesie sus ille sibi contigerit: Prudenter, in-
part. i. quit, aget Parochus, si fauorabiliori il-
tra. 7. li opinioni adhæreat, quæ sentit absolu-
c. 18. tionis beneficium moribundo impendi pos-
q. 84. se, etiam si nullum confessus sit peccatum,
nec Confessarium petierit, nec indicia ex-
hibuerit, ex quibus actus contritionis vel
attritionis argui possit, modo talis in mor-
tis articulo constitutus, Christiano more vi-
uere soleret, bonusq; ac fidelis homo & stima-
retur.

Quod quidem placitum, in præxi referunt
amplexum esse CLEMENTEM VIII. Pon-
tificem Maximum & prudentissimum vi-
rum. Cum enim quidam ex fabrica Diui
Petri præceps ruisset, & illum cadentem vi-
disset, absolutionem ei dedit, dicens: Si
es capax, absoluo te à peccatis tuis.
Quæ sententia, illa sanè ratione confirma-
tur, quod in necessarijs ad salutem pars tu-
tior eligenda, & certiori periculo occurren-
dum est.

Cessare verò dicitur vel irreuerentie
Sacramenti, vel sacrilegij periculum, tum
condi-